24. Прачытайце ўважліва прыклады: *1) буланы; 2) лясны; 3) зеленаваты*. Які(-ія) прыметнік(-і) з прапанаваных не ўтварае(-юць) ступеняў параўнання?

А) усе прыметнікі. **Б)** няма патрэбных прыметнікаў. **В)** 1, 2. **Г)** 2, 3. **Д)** 3.

---

25. Дадзены словазлучэнні на рускай мове:

1) твое доверие; 2) желтый оттенок; 3) красивое блюдце; 4) густая тень.

Падбярыце з прапанаваных правільныя адпаведнікі ў беларускай мове:

а) твой давер; б) тваё давер'е; в) твая давер; г) жоўты адценне;
д) жоўтае адценне; е) жоўтая адценне; ё) прыгожае блюдца;
ж) прыгожы сподак; з) прыгожая блюдца; і) густая цень;
к) густы цень; л) густое цень.

А) 1-а, 2-д, 3-ж, 4-к. **Б)** 1-б, 2-г, 3-ё, 4-і. **В)** 1-в, 2-е, 3-з, 4-д.
Г) 1-а, 2-д, 3-ё, 4-к. **Д)** 1-б, 2-е, 3-ж, 4-і.

---

26. Вядомыя імёны беларускіх мастакоў слова, якія зрабілі вялікі ўклад у развіццё літаратуры:

1) Алесь Дудар; 2) Юрка Лявонны; 3) Язэп Пушча; 4) Міхась Чарот.

Якія сапраўдныя імёны паэтаў?

а) Кудзелька Міхаіл Сымонавіч; б) Дайлідовіч Аляксандр Аляксандравіч;
в) Юркевіч Леанід Мікалаевіч; г) Плашчынскі Іосіф Паўлавіч.

А) 1-а, 2-б, 3-в, 4-г. **Б)** 1-б, 2-в, 3-г, 4-а. **В)** 1-в, 2-г, 3-а, 4-б.
Г) 1-г, 2-а, 3-б, 4-в. **Д)** 1-а, 2-в, 3-б, 4-г.

---

27. Першая беларуская жанчына-драматург, пісьменніца жыла ў XVIII стагоддзі і была для свайго часу вельмі адукаваная, ведала некалькі замежных моў, пісала філасофскія трактаты, вершы, драматычныя творы. Яе звалі … .

А) Уршуля Радзівіл. **Б)** Каміла Марцынкевіч. **В)** Эмілія Плятэр.
Г) Саламея Русецкая. **Д)** Гелена Скірмунт.

---

28. У 2009 годзе падчас правядзення Дня беларускага пісьменства ў гэтым раённым цэнтры быў адкрыты помнік Ф. Багушэвічу. Як называецца месца?

А) Глуск. **Б)** Горкі. **В)** Смаргонь. **Г)** Дрыбін. **Д)** Слонім.

---

29. Гэты горад лічыцца "вішнёвай" сталіцай Беларусі. Тут ёсць скульптура "Вішанька" і вялікі вішнёвы сад, у якім падчас закладкі было пасаджана 1414 дрэў. Як называецца горад?

А) Бабруйск. **Б)** Слуцк. **В)** Брэст. **Г)** Рубяжэвічы. **Д)** Глыбокае.

---

30. Невялікі пейзажны верш, у якім асноўнае месца займаюць яскравыя зрокавыя, пластычныя вобразы, называецца … .

А) рэхаверш. **Б)** акраверш. **В)** айран. **Г)** акварэль. **Д)** актава.

КОНКУРС

Арганізатар гульні-конкурсу «Буслік» –
Грамадскае аб'яднанне «Беларуская асацыяцыя «Конкурс»
220045, г. Мінск, вул. Яна Чачота, 16 тэл. (017) 375 66 17, 375 36 23
e-mail: info@bakonkurs.by https://bakonkurs.by/ https://конкурс.бел/

Унітарнае прадпрыемства «Выдавецкі цэнтр БА «Конкурс». Заказ 3. Тыраж 23250 экз. 2022 г.

Гульня-конкурс па беларускай мове і літаратуры «БУСЛІК-2022»

Чацвер, 17 лютага 2022 года

- працягласць работы над заданнем 1 гадзіна 15 хвілін;
- на кожнае пытанне маецца толькі адзін правільны адказ;
- на старце ўдзельнік атрымлівае авансам 30 балаў;
- кожны правільны адказ адзначаецца трыма, чатырма ці пяццю баламі; колькасць балаў, якія атрымлівае ўдзельнік, адказваючы на пытанне правільна, вызначаецца складанасцю пытання (10 лягчэйшых пытанняў – па 3 балы, 10 найбольш складаных – па 5 балаў, астатнія 10 – па 4 балы); складанасць пытання вызначаецца па колькасці ўдзельнікаў, якія правільна на яго адказалі;
- за няправільны адказ аднімаецца чвэрць балаў, прадугледжаных за дадзенае пытанне, у той час, як не даўшы адказу, удзельнік захоўвае раней набраныя балы;
- максімальная колькасць балаў, якой ацэньваецца заданне конкурсу, – 150, аднак аўтары задання не прадугледжваюць яго поўнага выканання ўдзельнікамі; у заданне гульні-конкурсу ўключаны пытанні, веды пра якія не прадугледжаны школьнай праграмай;
- карыстацца даведнікамі, падручнікамі, слоўнікамі, іншымі пісьмовымі або друкаванымі матэрыяламі, электроннымі сродкамі інфармацыі і сувязі забараняецца; не дазваляецца таксама абменьвацца інфармацыяй з іншымі ўдзельнікамі і задаваць пытанні настаўніку; ручка, чарнавік, картка і заданне – гэта ўсё, што патрэбна мець удзельніку;
- самастойная і сумленная работа над заданнем – галоўнае патрабаванне арганізатараў да ўдзельнікаў конкурсу;
- пасля заканчэння конкурсу лісток з заданнем і чарнавік удзельнік забірае з сабой і захоўвае іх да падвядзення канчатковых вынікаў;
- вынікі ўдзельнікаў размяшчаюцца на сайце https://bakonkurs.by/ праз 1–1,5 месяцы пасля правядзення конкурсу.

Заданне для вучняў 7-8 класаў

1. Колькі прыметнікаў ужыта ў вершаваных радках У. Дубоўкі?

> *Цудоўны скарб у творчасці народнай*
> *Для нас сабраны мудрымі дзядамі.*
> *Яго адкінуць – значыць без пашаны*
> *Паставіцца да продкаў працавітых.*

А) 0. **Б)** 1. **В)** 2. **Г)** 3. **Д)** 4.

---

2. Кожны празаічны твор мае пэўную будову. Вызначце правільны варыянт паслядоўнасці развіцця сюжэта ў творы.

1) развіццё дзеяння; 2) развязка; 3) кульмінацыя; 4) завязка.

А) 1, 2, 3, 4. **Б)** 2, 1, 4, 3. **В)** 3, 4, 2, 1. **Г)** 4, 3, 2, 1. **Д)** 4, 1, 3, 2.

---

3. Дадзены назвы беларускіх рэк: *1) Прыпяць; 2) Арэса; 3) Славечна*. У якой назве "схаваўся" лічэбнік (склады і літары не пераставуляць)?

А) ва ўсіх назвах. **Б)** няма такой назвы. **В)** у 1. **Г)** у 2. **Д)** у 3.

---

4. Якім членам сказа з'яўляецца выдзеленае ў сказе слова?

Бусел – прыгожая ***птушка****.*

А) дзейнікам. **Б)** выказнікам. **В)** дапаўненнем.
Г) азначэннем. **Д)** акалічнасцю.

5. Прачытайце ўважліва вершаваныя радкі А. Вольскага. Якому слову з тэксту адпавядае лексічнае значэнне ‘нізкая гліняная пасудзіна з выпуклымі бакамі і вузкім горлам’?

Ганчар – сапраўдны чараўнік.
Ён гліны ўзяў камяк,
І вось збанок на крузе ўзнік,
А потым – круглы гляк.

А) ганчар. **Б)** гліна. **В)** камяк. **Г)** збанок. **Д)** гляк.

---

6. Выберыце з дадзеных прыкладаў толькі ўстойлівыя спалучэнні.

1) павесіць паліто; 2) вочы разбягаюцца; 3) брацца за нос; 4) малоць языком.

А) усе прыклады. **Б)** няма патрэбных прыкладаў. **В)** 1, 3. **Г)** 2, 4. **Д)** 3, 4.

---

7. Юрась атрымаў заданне вызначыць сказ са звароткам.

1. Я вітаю цябе, незабыўны мой кут!
2. Лес – жывая вопратка зямлі.
3. Усякая думка, выражаная словам, ёсць бязмежная сіла.

Як вы думаеце, які сказ выбраў хлопчык?

А) усе сказы. **Б)** не выбраў патрэбнага сказа. **В)** 1. **Г)** 2. **Д)** 3.

---

8. Пастаўце ў алфавітным парадку назвы гарадоў, дзе ў свой час воляй лёсу жыў Максім Багдановіч.

1) Мінск; 2) Гродна; 3) Ялта; 4) Яраслаўль; 5) Ніжні Ноўгарад.

А) 1, 2, 3, 4, 5. **Б)** 2, 1, 5, 3, 4. **В)** 3, 5, 1, 4, 2. **Г)** 4, 3, 5, 2, 1. **Д)** 5, 4, 2, 1, 3.

Прыеду я абавязкова
У той любімы мой куток,
Дзе першае прамовіў слова,
Дзе я зрабіў свой першы крок.
Прыеду, каб адчуць душою,
Як веюць водарам лугі,
Аб чым шапоча над ракою
Лес – сябар мой найдарагі.

9. Колькі ўсяго асабовых займеннікаў ужыта ў вершаваных радках М. Пазнякова?

А) 0. **Б)** 1. **В)** 2. **Г)** 3. **Д)** 4.

---

10. Выберыце з прапанаваных няправільна напісаныя словы.

1) медуза; 2) паспарт; 3) насоўка; 4) гратка.

А) усе словы. **Б)** няма патрэбных слоў.
В) 1, 3. **Г)** 2, 3. **Д)** 2, 4.

---

11. З дадзеных прыкладаў выберыце правільна ўтвораныя словазлучэнні *назоўнік+лічэбнік*.

1) каля трое сутак; 2) дзве пары красовак; 3) пяць нажніц.

А) усе прыклады. **Б)** няма патрэбных прыкладаў. **В)** 1, 2. **Г)** 1, 3. **Д)** 2, 3.

---

12. У якіх словах неабходна напісаць на месцы пропуску літару ***ы***?

1) р..тушор; 2) р..зінавы; 3) р..кашэт; 4) р..фрэн; 5) р..цэнзія.

А) ва ўсіх словах. **Б)** у 1, 2. **В)** у 2, 3. **Г)** у 3, 4. **Д)** у 4, 5.

---

13. Прачытайце ўважліва сказ.

Калі снег паступова пачаў сыходзіць з палёў, раскрываючы спачатку пагоркі_ ды ўтвараючы на іх невялікія адкрытыя лысіны, а пасля больш шырокія плямы-праталіны, ласка часцей пачала з’яўляцца ў полі, выходзіла на свае начныя паляванні.

Які знак прыпынку патрэбна паставіць на месцы пропуску?

А) знак прыпынку не патрэбны. **Б)** коску. **В)** працяжнік.
Г) кропку з коскай. **Д)** двукроп’е.

---

14. Якія словы з прапанаваных напішаце з раздзяляльным мяккім знакам (**ь**)?

1) д..яблам; 2) кап..ём; 3) сол..ю; 4) верф..ю.

А) усе словы. **Б)** няма такіх слоў. **В)** 1, 2. **Г)** 1, 3. **Д)** 2, 3.

---

15. Выберыце з дадзеных толькі назоўнікі мужчынскага роду.

1) немач; 2) дроб; 3) фальш; 4) золь.

А) усе назоўнікі. **Б)** няма такіх назоўнікаў. **В)** 1, 2. **Г)** 2, 3. **Д)** 3, 4.

---

16. Якія словы з прапанаваных напішаце з часціцай ***не*** разам?

1) (не)пагадзь; 2) (не)вялікі; 3) (не)дзе; 4) (не)дачуць.

А) усе словы. **Б)** няма такіх слоў. **В)** 1, 2. **Г)** 2, 3. **Д)** 3, 4.

---

17. Прачытайце ўважліва прыклады:

1) у кірунку да музея; 2) пасля таго як прачытаў; 3) адбіцца ад рук.

Выберыце толькі словазлучэнні.

А) усе прыклады. **Б)** няма патрэбных прыкладаў. **В)** 1, 2. **Г)** 1, 3. **Д)** 2, 3.

---

18. Як у народзе называецца цёмная летняя ноч з громам, маланкай, праліўным дажджом або толькі з бесперапыннымі зарніцамі?

А) палярная. **Б)** рабінавая. **В)** купальская.
Г) калядная. **Д)** грамніцы.

---

19. Выберыце з прапанаваных слоў толькі лічэбнікі.

1) адна восьмая; 2) дваццатка; 3) шосты; 4) трыа; 5) удвая.

А) усе словы – лічэбнікі. **Б)** няма лічэбнікаў. **В)** 1, 3. **Г)** 2, 4. **Д)** 3, 5.

---

20. Прачытайце ўважліва вершаваныя радкі Паўлюка Труса. Якое слова прапушчана?

Падаюць сняжынкі –
…-росы,
Падаюць бялюткі
за маім акном.

А) дыядэмы. **Б)** дыярамы. **В)** дыяменты.
Г) дыяграмы. **Д)** дыяметры.

---

21. Суаднясіце назвы твораў і іх аўтараў:

1) “Продкі”;	*а) Уладзімір Ліпскі;*
2) “Радзіма мая дарагая…”;	*б) Алесь Пісьмянкоў;*
3) “Ад роду – да народу”;	*в) Любоў Тарасюк;*
4) “Жураўлі на Палессе ляцяць”;	*г) Алесь Бачыла;*
5) “Імя Айчыны”.	*д) Алесь Ставер.*

А) 1а, 2б, 3в, 4г, 5д. **Б)** 1б, 2г, 3а, 4д, 5в. **В)** 1в, 2а, 3д, 4б, 5г.
Г) 1г, 2д, 3б, 4в, 5а. **Д)** 1д, 2в, 3г, 4а, 5б.

---

22. Падбярыце беларускія адпаведнікі да выразаў:

1) частное лицо; 2) действующее лицо; 3) официальное лицо.
а) дзейная асоба; б) афіцыйная асоба; в) прыватная асоба.

А) 1-а, 2-б, 3-в. **Б)** 1-а, 2-в, 3-б. **В)** 1-б, 2-а, 3-в. **Г)** 1-б, 2-в, 3-а. **Д)** 1-в, 2-а, 3-б.

---

23. Ад якога дзеяслова з дадзеных нельга ўтварыць дзеепрыслоўе?

1) таўчы; 2) прымацаь; 3) гарчыць.

А) ад усіх дзеясловаў. **Б)** няма такога дзеяслова. **В)** ад 1. **Г)** ад 2. **Д)** ад 3.